

Силабус курсу:

ГРОШОВО-КРЕДИТНІ СИСТЕМИ ЗАРУБІЖНИХ КРАЇН

СХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ДАЛЯ

<i>Ступінь вищої освіти:</i>	бакалавр
<i>Спеціальність:</i>	072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
<i>Рік підготовки:</i>	2
<i>Семестр викладання:</i>	4 (весняний)
<i>Кількість кредитів ЄКТС:</i>	5
<i>Мова(-и) викладання:</i>	українська
<i>Вид семестрового контролю</i>	залік

Автор курсу та лектор:

к.е.н., доц., Тищенко Володимир Валентинович

вчений ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я та по-батькові

доцент кафедри фінансів та банківської справи

посада

dr_vlad@ukr.net

електронна адреса

+38(050) 2542330

телефон

месенджер

510 ГК, за розкладом

консультації

Викладач лабораторних занять:*

вчений ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я та по-батькові

посада

електронна адреса

телефон

месенджер

консультації

Викладач практичних занять:*

вчений ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я та по-батькові

посада

електронна адреса

телефон

месенджер

консультації

* – 1) дані підрозділи вносяться до силабусу в разі, якщо практичні та (або) лабораторні заняття проводить інший викладач, котрий не є автором курсу та лектором; 2) припустимо змінювати назву підрозділу на «Викладач лабораторних та практичних занять:», якщо лабораторні та практичні заняття проводить один викладач, котрий не є автором курсу та лектором.

Анотація навчального курсу

Цілі вивчення курсу: Здобувачі вищої освіти зможуть розкрити закономірності та основні етапи еволюції, принципи побудови та особливості форм організації грошових і кредитних систем в умовах існування міжнародних фінансових ринків та розвиненої системи кредитно-фінансових інститутів.

Результати навчання: У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен:

знати: теоретичні основи предмету як окремої галузі наукового знання, його об'єкт та предмет, метод, місце та роль у навчальному процесі; сутність грошових та кредитних систем як невід'ємної складової загальнодержавної економічної політики; етапи становлення та принципи організації грошових систем; історичні аспекти розвитку центральних банків окремих країн, їх функції та завдання; механізми функціонування грошово-кредитних систем за умов глобалізації; особливості побудови системи органів грошово-кредитного регулювання у країнах з ринковою економікою; напрями регулювання кредитних систем.

вміти: давати загальну характеристику грошово-кредитній системі країни; обґрунтовувати необхідність здійснення грошово-кредитного регулювання; характеризувати сучасний стан грошової та кредитної систем окремих країн; аналізувати напрями грошово-кредитного регулювання різних країн світу; визначати проблеми формування та розвитку фінансових ринків; оцінювати тенденції розвитку світової грошово-кредитної системи та перспективи розширення фінансової взаємодії України і міжнародних фінансово-кредитних структур.

Передумови до початку вивчення: не має вимог

Мета курсу (набуті компетентності)

В наслідок вивчення даного навчального курсу здобувач вищої освіти набуде наступних компетентностей:

1. навчитися аналізувати сучасні тенденції в розвитку грошових та кредитних систем зарубіжних країн
2. вміти визначати закономірності та специфіку розвитку грошово-кредитних та банківських систем
3. мати розуміння характеру впливу різних факторів та історичних подій на формування грошових та кредитних систем
4. вміти оцінювати ситуацію та пояснювати характер впливу зовнішніх факторів на українську грошову та банківську системи

Структура курсу

№	Тема	Години (Л/ЛБ/ПЗ)		Стислий зміст	Інструменти і завдання
		очне	заочне		
1.	ТЕМА 1. ГРОШОВА СИСТЕМА ТА ЇЇ ТИПИ	1/0/1	0/0/0	<ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність грошової системи та її основні елементи. 2. Типи грошових систем. 3. Гроші та золото. 4. Грошові реформи та їх види. 5. Основні історичні періоди, які впливають на зміну грошової системи. 6. Сучасні тенденції у розвитку грошових систем. 	Участь в обговоренні Тести Індивідуальні завдання
2.	ТЕМА 2. СУТНІСТЬ КРЕДИТНОЇ СИСТЕМИ, ЧИННИКИ І ПРОЦЕСИ, ЯКІ ВПЛИВАЮТЬ НА ЇЇ РОЗВИТОК	2/0/2	1/0/0	<ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття кредитної системи. 2. Структура сучасної кредитної системи зарубіжних країн. 3. Сутність, основні види та інструменти монетарної політики центрального банку. 4. Сучасні тенденції в розвитку кредитних систем. 5. Банківська криза. 	Участь в обговоренні Тести Індивідуальні завдання
3.	ТЕМА 3. ЕВОЛЮЦІЯ ВАЛЮТНИХ СИСТЕМ	2/0/2	1/0/0	<ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття валютної системи, її види та структура. 2. Еволюція світової валютної системи. 3. Європейська валютна система та її розвиток. 	Участь в обговоренні Тести Індивідуальні завдання
4.	ТЕМА 4. ГРОШОВА ТА КРЕДИТНА СИСТЕМА США	2/0/2	0/0/1	<ol style="list-style-type: none"> 1. Еволюція грошової системи США. 2. Еволюція та структура сучасної кредитної системи США. 3. Федеральна резервна система США, її структура та функції. 4. Спеціалізовані небанківські кредитно-фінансові установи США та комерційні банки. 	Участь в обговоренні Тести Індивідуальні завдання
5.	ТЕМА 5. ГРОШОВА ТА КРЕДИТНА СИСТЕМА ВЕЛИКОБРИТАНІЇ	2/0/2	0/0/1	<ol style="list-style-type: none"> 1. Розвиток грошової системи Великої Британії. 2. Будова кредитної політики Великої Британії. 3. Функції та структура Банку Англії. 4. Кредитні установи та фінансово-кредитні інститути (парабанки) Сполученого Королівства. 	Участь в обговоренні Тести Індивідуальні завдання
6.	ТЕМА 6. ГРОШОВА ТА КРЕДИТНА СИСТЕМА НІМЕЧЧИНИ	1/0/1	0/0/0	<ol style="list-style-type: none"> 1. Етапи становлення грошової системи Німеччини. 2. Складова кредитної системи Німеччини. 3. Структура та функції Німецького федерального банку. 4. Комерційні банки та спеціалізовані небанківські кредитно-фінансові установи (СНКФУ) Німеччини. 	Участь в обговоренні Тести Індивідуальні завдання
7.	ТЕМА 7. ГРОШОВА ТА КРЕДИТНА СИСТЕМА ФРАНЦІЇ	1/0/1	0/0/0	<ol style="list-style-type: none"> 1. Еволюція грошової системи Франції. 2. Структура кредитної системи Франції. 3. Функції та структура Банку Франції. 4. Комерційні банки та спеціалізовані небанківські кредитно-фінансові установи Франції(СНКФУ). 	Участь в обговоренні Тести Індивідуальні завдання
8.	ТЕМА 8. ГРОШОВА ТА КРЕДИТНА СИСТЕМА ЯПОНІЇ	1/0/1	0/0/0	<ol style="list-style-type: none"> 1. Розвиток грошової системи Японії. 2. Розвиток та структура кредитної системи Японії. 	Участь в обговоренні Тести

№	Тема	Години (Л/ЛБ/ПЗ)		Стислий зміст	Інструменти і завдання
		очне	заочне		
				3. Структура та функції Банку Японії. 4. Особливості комерційних банків і спеціалізованих кредитних установ Японії.	Індивідуальні завдання
9.	ТЕМА 9. ОСОБЛИВОСТІ ГРОШОВО- КРЕДИТНИХ СИСТЕМ КРАЇН ЩО РОЗВИВАЮТЬСЯ	1/0/1	0/0/0	1. Особливості розвитку грошово-кредитних систем країн що розвиваються 2. Особливості розвитку грошово-кредитних систем країн Центральної та Східної Європи.	Участь в обговоренні Тести Індивідуальні завдання
10.	ТЕМА 10. ЗАКОНОМІРНОСТІ РОЗВИТКУ ГРОШОВОКРЕДИТ НИХ СИСТЕМ НОВИХ ІНДУСТРІАЛЬНИХ КРАЇН АЗІЇ ТА ЛАТИНСЬКОЇ АМЕРИКИ	1/0/1	0/0/0	1. Особливості розвитку грошово-кредитної системи Китаю. 2. Особливості розвитку грошово-кредитних систем нових індустріальних країн Латинської Америки. 3. Особливості розвитку грошово-кредитних систем нових індустріальних країн Південно-Східної Азії.	Участь в обговоренні Тести Індивідуальні завдання

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Герасимчук З. В. Грошово-кредитні системи зарубіжних країн : навчальний посібник / З. В. Герасимчук, Н. І. Корецька, Н. С. Різник, В. Л. Галушак. - Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС. 2015.-572 с
2. Иванов В.М., Софіщенко І.Я. Грошово-кредитні системи зарубіжних країн. [Текст]:Курс лекцій.-К.:МАУП,2001.-234 с.
3. Лисенков Ю. М., Коротка Т. А. Грошово-кредитні системи зарубіжних країн / Ю.М.Лисенков, Т. А. Коротка. – К: Зовнішня торгівля, 2005. – 118 с
4. Мельник П. В., Тарангул Л. Л., Гордей О. Д. Банківські системи зарубіжних країн: Підручн. / П. В. Мельник, Л. Л. Тарангул, О. Д. Гордей. – К.: Алерта, Центр учбової літератури, 2010. – 589 с.
5. Шамова І.В. “Грошово-кредитні системи зарубіжних країн” - Київ, КНЕУ, 2001.
6. Вешкин Ю.Г. Банковские системы зарубежных стран. М.: Экономист, 2004.
7. Андрюшин С.А. Национальные банковские системы /Учебное пособие. – М., 2009, 242с.
8. Доллан Э., Кэмпбелл К., Кэмпбелл Р. Деньги, банковское дело и денежно-кредитная политика. – М.; Л., 1991, 448 с.
9. Кидуэлл Д.С., Петерсон Р.Л., Блэкуэлл Д.У. Финансовые институты, рынки и деньги. – СПб., 2000, 752 с.
10. Миллер Роджер Лерой, Ван-Хуз Дэвид Д. Современные деньги и банковское дело. Учебник для вузов /Пер. с англ. М., 2000. 856 с.
11. Мишкин Ф.С. Экономическая теория денег, банковского дела и финансовых рынков. 7-е изд. /Пер. с англ. – М., 2006, 876 с.

Додаткова

1. Боринець С.Я. Міжнародні валютно-фінансові відносини: Підруч. / С.Я. Боринець – К.: Знання, 2008. – 582 с.
2. Єрофєєва Т.А., Пухтаєвич Г.О. Основні проблеми становлення системи комерційних банків у країнах Східної Європи/ Т.А. Єрофєєва, Г.О. Пухтаєвич // Вісник НБУ. – 1998. – № 11. – С. 45-46.
3. Козак Ю.Г. Економіка зарубіжних країн: Навч. посіб./ Ю.Г. Козак – К.: ЦУЛ, 2007. – 544 с.
4. Офіційний веб-сайт Банку Англії // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.bankofengland.co.uk/boe.htm>
5. Офіційний веб-сайт Банку Італії // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.bancaditalia.it/>
6. Офіційний веб-сайт Банку Франції // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.banque-france.fr>
7. Офіційний веб-сайт Банку Японії // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.boj.org
8. Офіційний веб-сайт Італійської асоціації банків // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.abi.it>
9. Офіційний веб-сайт Німецького федерального банку// [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.bundesbank.de/>
10. Офіційний веб-сайт Чеської банківської асоціації // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.czech-ba.cz
11. Реверчук С. К. Грошово-банківські системи зарубіжних країн: Навч.- метод. посібн. / С. К. Реверчук. – Львів, Київ: «Тріада плюс», «Алерта», 2008. – 160 с.

12. Рисін В. В. Грошово-кредитні системи зарубіжних країн: Навч. посібн. для студ. вищ. навч. закл. / В. В. Рисін // Національний банк України: Львів. банківський ін-т. – Львів, 2001. – 192 с.
13. Сайт Національного банку Польщі // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nbp.pl/homen.aspx?f=/en/banknoty/informacje.htm>
14. Сайт Федеральної резервної системи // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.federalreserve.gov/>
15. Кравець В.М., Кравець О.В. Західноєвропейський банківський бізнес. Становлення та сучасність. - Київ, “Знання-прес”, 2003

Оцінювання курсу

За повністю виконані завдання студент може отримати визначену кількість балів:

Інструменти і завдання	Кількість балів
Участь в обговоренні	20
Тести	25
Індивідуальні завдання	25
Іспит	30
Разом	100

Шкала оцінювання студентів

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS
90-100	A
82-89	B
74-81	C
64-73	D
60-63	E
35-59	FX
0-34	F

Політика курсу

Плагіат та академічна доброчесність:

Під час виконання завдань студент має дотримуватись політики академічної доброчесності. Запозичення мають бути оформлені відповідними посиланнями. Списування є забороненим.

Завдання і заняття:

Всі завдання, передбачені програмою курсу мають бути виконані своєчасно і оцінені в спосіб, зазначений вище. Аудиторні заняття мають відвідуватись регулярно. Пропущені заняття (з будь-яких причин) мають бути відпрацьовані з отриманням відповідної оцінки не пізніше останнього тижня поточного семестру. В разі поважної причини (хвороба, академічна мобільність тощо) терміни можуть бути збільшені за письмовим дозволом декана.

Студент може пройти певні онлайн-курси, які пов'язані з темами дисципліни, на онлайн-платформах. При поданні документу про проходження курсу студенту можуть бути зараховані певні теми курсу та нараховані бали за завдання.

Поведінка в аудиторії:

На заняття студенти вчасно приходять до аудиторії відповідно до діючого розкладу та обов'язково мають дотримуватися вимог техніки безпеки.

Під час занять студенти:

- не вживають їжу та жувальну гумку;
- не залишають аудиторію без дозволу викладача;
- не заважають викладачу проводити заняття.

Під час контролю знань студенти:

- є підготовленими відповідно до вимог даного курсу;
- розраховують тільки на власні знання (не шукають інші джерела інформації або «допомоги» інших осіб);
- не заважають іншим;
- виконують усі вимоги викладачів щодо контролю знань.